

den ærede Minister fortjener Tingets Understøttelse, naar han ved nærværende Velighed har opstillet den heromhandlede Betingelse. Om der derved kan møde Vanskeligheder for nogle enkelte Nationers Bedkommende, om i ethvert enkelt Tilfælde Enhver især, hvem det er magtpaaliggende at erhverve Indfødsretten, ogsaa vil kunne skaffe det forbrede Document tilstede, veed jeg ikke. Det er imidlertid Tilfælde, ved hvilke det kun kommer an paa en reent individuel Betragtning. Som almindelig Regel tør jeg derimod paastaae, at den her opstillede Betingelse anbefaler sig fra enhver Side. Det ærede Medlem meente, at der ikke tidligere var mødt Vanskeligheder, fordi man ikke havde opstillet en saadan Betingelse. Jeg har nu ganske vist ikke bestemt Kundskab om saadanne Tilfælde, og det vilde maaskee ikke være rigtigt af Ministeren, selv om han havde en saadan Kundskab, at drage noget enkelt Tilfælde frem; men det ærede Medlem bør alligevel være overbevist om, at der saare let kan møde — og jeg skulde næsten ogsaa troe, at der er mødt — Tilfælde, hvor virkelige Vanskeligheder ere opstaaede, jeg tør ikke sige, netop fordi den her foreslaaede Form ikke har været iagttagen, men ganske vist fordi det hele Spørgsmaal om Grændsen eller Afstillelsen mellem den danske og den fremmede Nationalitet i retlig Forstand ikke har været afgjort med fornøden Skarphed. Med Hensyn til Søfartslovgivningen s. Ex. vil det ærede Medlem med sin Erfaring let see, at der af en saadan Mangel paa bestemt Afstillelse kan opstaae meget vanskelige Spørgsmaal, som kunne drage høist ubehagelige Følger efter sig for en lille Stat. Det er overhovedet en Kjendsgjerning, at vor Lovgivning hidtil ikke har ladet det være sig meget magtpaaliggende at udvikle de herhen hørende Begreber, som der vel kunde være nogen Grund og nogen Trang til, og som det ogsaa er steet i større Lande. Det har ligget noget i Forholdenes Natur, at det ikke er steet, og det maa vel rettest komme stykkeviis. Der foreligger os jo ogsaa denne Gang et andet Lovforslag, som slaaer noget ind paa det samme Omraade, og ved nærværende Lovudkast er der nu meget stærk Opfordring til at see at komme bort fra de høist ubehagelige dobbelte Under-

saatsforhold. Afstillelse ærede Medlemmer ere saa tilbøjelige til at see hen til det enkelte Individ, til Respectabilitets- og Agtværdigheds-hensynet, men det bør ikke være det bestemte eller væsentlige Hensyn. Det Hensyn, som vi ere kaldede til at tage, er Hensynet til Staten, til at Staten maa værgе sig imod de Misligheder, der flyde af, at man ikke veed, med hvem man har at gjøre. Allerede indenfor Landets Grændser kan der møde Vanskeligheder nok med Hensyn til dobbelt Domicil; men der møder ganske anderledes store Vanskeligheder, hvor Talen er om dobbelt Indfødsret eller Nationalitet. Et æret Medlem (Jessen) har ytret, at det var et vanskeligt Spørgsmaal ad Lovgivningens Vel at fastsætte bestemte Grændser, saa at en Mand ikke kunde siges at have Indfødsret baade her og et andet Sted. Ja, ganske vist kan det være vanskeligt, naar vi staae overfor Personer, der ifølge nedarvet Ret have Indfødsret her, og om hvem det overfor Udlandet ikke godt lader sig sige, om de høre en fremmed Stat til eller ikke. Hvor vi derimod ved en egen Lovgivningsact skabe en Indfødsret for en Person, der vilde det dog sandeligt være lidet forsigtigt, om vi ikke sikrede os imod en saadan Dobbeltthed. Jeg kan altsaa med Hensyn til dette Punkt ikke Andet end ganske slutte mig til Regeringens Forslag. — Der er ligeledes et andet Punkt, paa hvilket jeg, navnlig efter de Afstemninger, som nu ganske nyligt have fundet Sted her i Salen, agter at slutte mig til den ærede Minister og for dets Bedkommende tillige til Udvalgets Mindretal. Det er med Hensyn til de to Personer, som ere opførte i Lovudkastet under Nr. 19, August Heramb, og under Nr. 35, Hans Johansen Moe. Efter de Afstemninger, der nys have fundet Sted her, og efter de væsentlige Grunde, der ere anførte af Indenrigsministeren, kan jeg ikke nægte ham min Samstemning med Hensyn til disse to Personer. Iøvrigt agter jeg derimod at holde mig til Udvalgets Indstillinger.

Grevenkop-Castenschjold: Naar jeg har forlangt Ordet, er det for at tale den under Nr. 46 opførte Dames Sag, skjøndt den allerede er talt saa udmærket af vor ærede In-